

Revisjonsrapport

2012.002.R.KLIF

Norcem AS Brevik
Postboks 38
3991 Brevik

Revisjon ved Norcem AS Brevik

Dato for revisjonen: 7.-11. mai 2012
Rapportnummer: 2012.002.R.KLIF
Saksnr.: 2011/498

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Ida Husum

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Rune Aasheim

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble presentert hos Norcem AS Brevik under sluttmøtet for revisjonen 11. mai 2012.

Klima- og forurensningsdirektoratet avdekket fire avvik og to anmerkninger under revisjonen. Avvikene var:

- Internkontrollsystemet har enkelte mangler
- Virksomheten har ikke overholdt tidsfristen for to pålagte utredninger
- Utslippsgrensen for HCl er overskredet en rekke ganger i 2010, 2011 og 2012
- Gjennomføringen av vedlikehold og kontroll av tanker og rørgater med farlig avfall har mangler

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

For at Klima- og forurensningsdirektoratet skal kunne avslutte saken, må Norcem AS Brevik oversende dokumentasjon innen tidsfristene beskrevet på side 3.

Beregning og rapportering av kvotepliktige utslipp var et av temaene i revisjonen. Klif har utarbeidet en egen rapport for dette temaet fordi klimakvoteforskriften har en egen ordning for tilsyn med kvotepliktige utslipp

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

25. mai 2012 Rune Aasheim

dato

revisjonsleder

Klima- og forurensningsdirektoratet

Anne-Elisabeth Arnulf

seksjonssjef

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 974305461	Eies av: 934949145
Besøksadresse: Setreveien 2	Telefon: 35572000
Bransjenr. (NACE-kode): 23510- produksjon av sement	E-post: firmapost@norcem.no

Kontrollert anlegg

Navn: Norcem As Brevik	Anleggsnr: 0805.028.01
Kommune: Porsgrunn	Anleggsaktivitet: Prod. av sement
Fylke: Telemark	Risikokl. 1
Tillatelse gitt: 08.12.2004	Tillatelse sist oppdatert: 18.04.2012

2. Revisjonens omfang

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Klima- og forurensningsdirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved

- å granske dokumenter
- å intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- å verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema:

- internkontroll
- utslippskontroll
- farlig avfall
- storulykke
- tillatelse

Klif har utarbeidet to rapporter etter revisjonen, en for temaet kvotepliktige utslipp og en for de andre temaene. Rapportene omhandler de avvikene og anmerkningene som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter revisjonen

Norcem AS Brevik plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Klima- og forurensningsdirektoratet forutsetter at forholdene rettes opp slik at virksomheten drives i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.

For at Klima- og forurensningsdirektoratet skal kunne avslutte saken, må Norcem AS Brevik oversende følgende dokumentasjon innen angitte frister:

Avvik 1: Ferdigstilt måleprogram (jf. tillatelsen, kap 11), frist 1. oktober 2012

Avvik 2: To utredninger (jf. tillatelsen, kap 13), frist 1.oktober 2012

Avvik 3: Rapport med avviksbehandling av HCl-overskridelser, frist 15. juni 2012

Avvik 4: Gjennomført kontroll av spilloljetank 2, frist 1. januar 2013

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@klif.no) til Klima- og forurensningsdirektoratet v/ Rune Aasheim.

4. Gebyr for revisjonen

Norcem AS Brevik er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3.(jf. varselbrev fra Klif 5. januar 2011). Dette betyr at dere skal betale kr. 80 200 i gebyr for den gjennomførte revisjonen. Vi vil ettersende faktura.

Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for revisjon (flerdagstilsyn). Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 25. mai 2012. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Klif.

Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Fylkesmannen i Telemark, ved miljøvernavdelingen
- Porsgrunn kommune

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Internkontrollsystemet har enkelte mangler

Avvik fra:

Internkontrollforskriften, kapittel 5.7

Kommentarer:

Internkontrollforskriften, kapittel 5.7 inneholder krav om at virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av HMS-lovgivningen.

Under revisjonen ble det klarlagt at Norcem AS Brevik har følgende mangler i internkontrollsystemet:

Måleprogram

Virksomheten gjennomfører pålagte målinger, men det foreligger ikke et måleprogram som tilfredsstiller kravene Klif har stilt. Klif har i brev datert 10. desember 2010 stilt krav til utslippskontroll, inkludert måleprogram, med frist 1. januar 2012. Norcem AS Brevik har i brev datert 22. desember 2011 informert Klif om at arbeidet med de endrede kravene til utslippskontroll, inkludert måleprogram, vil bli ferdigstilt i løpet av første halvår 2012. Virksomheten har ikke søkt om utsettelse av fristen Klif har gitt.

Avviksbehandling

Prosedyre "Avvik- korrigerende og forebyggende tiltak" utgave 9, beskriver at avvik vedrørende utslippsgrenser skal avviksbehandles. Virksomheten har ikke utarbeidet avviksrapporter for overskridelsene av utslippsgrensene i 2010 og 2011.

Avvik 2**Virksomheten har ikke overholdt tidsfristen for to pålagte utredninger****Avvik fra:**

Tillatelsen, kapittel 13: Undersøkelser og utredninger

Kommentarer:

Tillatelsen, kapittel 13 inneholder krav om at Norcem AS Brevik skal oversende Klif følgende utredninger:

Utslipp av svoveldioksid

Redegjørelse om oppnådde utslippsreduksjoner som følge av svovelrenseanlegget, og på bakgrunn av dette fremme forslag til innskjerpede utslippsgrenser for svoveldioksid når det gjelder middelværdi pr. døgn. Frist innen utgangen av 2010.

Dalen gruve deponiet

Plan for avslutning og etterdrift av Dalen gruve deponiet. Frist 1. oktober 2011.

Under revisjonen informerte virksomheten om at de to utredningene ikke var utarbeidet.

Avvik 3**Utslippsgrensen for HCl er overskredet en rekke ganger i 2010, 2011 og 2012****Avvik fra:**

Tillatelsen, kapittel 4.1: Utslippsbegrensninger

Kommentarer:

Utslippsgrensen for HCl på 10 mg/Nm³ ble overskredet henholdsvis 144, 93 og 19 døgn i 2010, 2011 og hittil i 2012 (9. mai). Grensen for årlig utslippsmengde ble også overskredet i 2010 og 2011.

Virksomheten har i egenrapportene for 2010 og 2011, og under revisjonen, redegjort for at årsaken til overskridelsene er tekniske problemer med svovelreanseanlegget.

Intern avviksrapport er ikke utarbeidet for problemene med reanseanlegget.

Virksomheten har ikke søkt Klif om unntak fra kravene til utslippsgrenser for HCl.

Avvik 4

Gjennomføringen av vedlikehold og kontroll av tanker og rørgater med farlig avfall har mangler

Avvik fra:

Internkontrollforskriften, kapittel 5.7

Storulykkeforskriften § 7, pkt 2 og vedlegg III pkt 3.3

Kommentarer:

Intenkontrollforskriften, kapittel 5.7 inneholder krav om at virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av HMS-lovgivningen.

Storulykkeforskriften § 7, pkt 2 og vedlegg III pkt 3.3 inneholder krav om at prosedyrer og instruksjoner for sikker drift skal være utarbeidet, inkludert vedlikehold av anlegg, prosesser og utstyr.

Under revisjonen ble det klarlagt at Norcem AS Brevik ikke kan dokumentere at følgende vedlikehold og kontroll er gjennomført:

- Tømming, rensing og tykkelsesmåling av spilloljetank 2 etter at tankbunnen ble byttet i 2001. Neste kontroll er planlagt i 2012.
- Trykktesting og røntgen av rørbend på ledning for flytende farlig avfall fra Renor til Sandbergorta etter at rørledningen ble bygd i 1999, unntatt trykktesting gjennomført i 2009. Neste kontroll er planlagt i 2015.
- Årlig tømming, rensing og visuell kontroll av rørledning for flytende farlig avfall fra Renor til Sandbergorta i 2008. Visuell årlig kontroll ble gjennomført i 2011, men kontrollen er ikke tilbakemeldt.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Daglige kontroller av tanker og rørgater blir ikke dokumentert

Kommentarer:

Norcem AS Brevik gjennomfører daglige visuelle kontroller av tanker og rørgater.

Virksomheten har ikke utarbeidet et kontrollskjema hvor kontrollørene kan signere når kontrollen er gjennomført.

Under revisjonen opplyste virksomheten at rutineene skal endres slik at de daglige kontrollene av tankene og rørgatene blir dokumentert

Anmerkning 2

Resultatene fra kontinuerlige og manuelle støvmålinger bør sammenlignes regelmessig

Kommentarer:

Utslipp av støv blir målt med Norcem AS Breviks kontinuerlige støvmåler og manuelt flere ganger årlig av en ekstern konsulent.

Virksomheten gjennomfører ikke sammenligning av resultatene fra samtidige kontinuerlige og manuelle målinger. Klif mener regelmessig sammenligning av måleresultatene er viktig for å kontrollere nøyaktigheten på målingene.

Under revisjonen viste virksomheten eksempler på resultater fra samtidige målinger.

8. Andre forhold

Endring av midlingstid for utslippsmengder i tillatelsen

I tillatelsen til Norcem AS Brevik, kapittel 4 er det angitt at midlingstiden for utslippsmengder til luft er flytende 12-månedersverdi.

I tidligere korrespondanse mellom Norcem AS Brevik og Klif, har endring av midlingstiden til kalenderår vært behandlet.

Under revisjonen ble det besluttet at Klif endrer midlingstiden for utslippsmengder til luft fra flytende 12-månedersverdi til kalenderår.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte 7. mai 2012: Informasjon fra Klima- og forurensningsdirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 7.-10.mai 2012.
 - 13 personer ble intervjuet
 - befaringer til følgende steder
 - Lagerområder og rørgater for farlig avfall
 - Depot for lenser og tilhørende utstyr
 - Kontrollrom
 - Utslippskilder og målesteder for utslipp til luft
- Avsluttende møte 11. mai 2012: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- aktuelle lover og forskrifter
- korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet
- utslippstillatelsen fra Klima- og forurensningsdirektoratet

I vedlegg 2 har vi satt opp en liste over dokumenter var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen.

VEDLEGG 1

Deltagere ved Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon ved Norcem AS Brevik, 7.-11. mai 2012

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Prosess- og miljøsjef	X	X	X
HMS-sjef	X	X	X
Leder kvalitetssystem	X	X	X
Fabrikkdirektør	X	X	X
Leder MCC, vedlikehold	X	X	X
Vedlikeholdssjef	X	X	X
Laboratoriesjef	X	X	X
Elektrosjef	X	X	X
Ovnstekniker	X	X	
Produksjonssjef	X	X	X
Industrivernleder		X	X
Leder alternativt brensel		X	
Stab vedlikehold		X	

Klima- og forurensningsdirektoratets revisjonsgruppe:

Rune Aasheim, revisjonsleder

Geir Tovslid, revisor

Roar Gammelsæter, saksbehandler

Kenneth John Macrae, opplæring tilsyn

VEDLEGG 2

Dokumentunderlag for Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon ved Norcem AS Brevik, 7.-11. mai 2012

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende (for eksempel fra virksomhetens prosedyresamling):

- Miljømål for ytre miljø 2012-2014, fra ledelsens gjennomgang 15. februar 2012
- Måleprogram for utslipp til ytre miljø, utgave 6, datert 22. august 2011
- Miljørisikoanalyse, datert 23. april 2012
- Resultater fra kontinuerlige og manuelle målinger av utslipp til luft i 2010 - 2012.
- Organisasjonskart for Norcem AS Brevik, med stillingsbeskrivelser
- Dokumentstyring Norcem AS Brevik
- Handlingsplan for ytre miljø for 2011 og 2012
- Datablad for CEMAS emisjonsmåleinstrument
- Serviceavtale med firmaet FLSmidth AS angående CEMAS
- Prosedyre PD0128 "Avvik-korrigerende og forebyggende tiltak", datert 16. mars 2010
- Prosedyre PD2504 "Mottak av spillolje med bil", datert 18. november 2008
- Informasjonsdokument om firmaet IKM Testing AS
- Vedlikeholdsplan for tanker og rørgater fra vedlikeholdssystemet SAP
- Egenkontrollrapporter for årene 2010 og 2011
- Faktaark "Forventninger til industriens utslppskontroll", utarbeidet av Klif
- Rapporter fra tidligere tilsyn ved Norcem AS Brevik:
 - Rapport 2010.021.R.KLIF fra Klifs revisjon 5.-6. oktober 2010
 - Rapport fra Arbeidstilsynet fra tilsyn 6.-7. desember 2010